

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/16/2018
Identifikačné číslo spisu:	3613010147
Dátum vydania rozhodnutia:	14.03.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Szabo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:3613010147.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Petra Szaba a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci obvineného G. E. pre pokračovací prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí 14. marca 2019 v Bratislave dovolanie obvineného G. E. podaného prostredníctvom ustanovenej obhajkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 9. februára 2015, sp. zn. 23 To 165/2014, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného G. E. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Samosudca Okresného súdu Partizánske rozsudkom z 25. augusta 2014 sp. zn. 2 T 98/2013 podľa § 41 ods. 3 Tr. zák. zrušil výrok o vine, treste a náhrade škody trestného rozkazu Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 4 T 30/2013 z 27. februára 2013, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú v uvedenom výroku o vine svoj podklad, ktorým bol obvinený G. E. uznaný za vinného z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., kde bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 28 (dvadsaťosem) mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia

a následne bol obvinený G. E. uznaný za vinného v bode 1/ a 2/ z pokračovacieho prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a v bode 1/ z prečinu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 217 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že

v bode 1/ dňa 13.09.2012 okolo 12.00 hod. v obci L.. XXX vylákal od poškodených D. C. a N. C. 500,- €, osobné motorové vozidlo Škoda Rapid, EČ: D. v hodnote 100,- € a od poškodeného G. F. 500,- € za účelom vybavenia vstupu do skladu, kde sa nachádzajú veci z čias, keď podnikal, pričom sľúbil, že do večerných hodín sa vráti späť aj s tovarom zo skladu a tým sa poškodeným odmení, pričom sľub nedodrжал, večer toto istého dňa sa nevrátil a kontaktu s poškodeným sa vyhýbal, pričom dňa 15.09.2012 bol predvedený hliadkou Obvodného oddelenia PZ Trenčín, kedy mu bolo zaistené osobné motorové vozidlo, ktoré neoprávnene používal, čím spôsobil poškodeným D. C. a jeho manželke

N. C.kodu vo výške 600,- € a poškodenému G. F.kodu vo výške 500,- €,

v bode 2/ dňa 31.10.2012 v Trenčíne v úmysle nevrátiť, pod zámienkou vybavovania prevzatia svojho dôchodku, vylákal od poškodeného F. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U., L. XX/XX sumu vo výške 70,- €, ďalej v Novom Meste nad Váhom pod zámienkou vybavovania odblokovania svojho bankového účtu opakovane dňa 5.11.2012 a dňa 6.11.2012 vylákal od poškodeného sumu vo výške 2.500,- € a 2.500,- €, pričom prisľúbil poškodenému vrátiť všetky finančné prostriedky po odstránení blokácie svojho účtu za prítomnosti poškodeného na presne nestotožnenom mieste, k čomu nedošlo, nakoľko obvinený zanechal poškodeného v Trenčíne a pod zámienkou dobitia kreditu na mobilný telefón od neho odišiel, čím poškodenému F. R. vznikla škoda vo výške 5.070,- €.

Za to bol obvinený G. E. odsúdený podľa § 221 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák., § 41 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný a spoločný trest odňatia slobody vo výmere 30 (tridsať) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obvinenému uložil povinnosť nahradiť škodu poškodenému F. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., L.. XX/XX, okres Nové Mesto nad Váhom v sume 2.527,19 €, poškodenému G. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom L.. XXX, okres Partizánske v sume 500,- €.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obvineného zaviazal nahradiť spoločne a nerozdielne škodu poškodeným D. C., nar. XX.XX.XXXX a N. C., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja trvale bytom L.. XXX, okres Partizánske, v sume 500,- €.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd poškodených D. C., nar. XX.XX.XXXX a N. C., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja trvale bytom L.. XXX, okres Partizánske, so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku zahlásil obhajca obvineného po vyhlásení rozsudku odvolanie do zápisnice o hlavnom pojednávaní (č.l. 362) proti všetkým výrokom, ktoré odôvodnil osobitným podaním došlým na súd prvého stupňa 16. októbra 2014 (č.l. 364-366). Na základe včas podaného odvolania vo veci rozhodoval Krajský súd v Trenčíne na verejnom zasadnutí 9. februára 2015, sp. zn. 23 To 165/2014 uznesením (č.l. 378-379), ktorým podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obvineného ako nedôvodné.

Rozsudok súdu prvého ako aj druhého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 9. februára 2015, kedy vo veci rozhodol krajský súd.

Odpis rozhodnutia krajského súdu obvinený prevzal 11. marca 2015, jeho obhajca 17. marca 2015 a prokurátor prevzal rozhodnutie dňa 10. marca 2015 (č.l. 390), rozhodnutie prevzali i poškodení.

Okresný súd v Partizánskom dňa 5. marca 2019 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného, ktoré podal prostredníctvom ustanovenej obhajkyne JUDr. Anny Žedényiovej dňa 26. októbra 2017 (č.l. 468-469), ktoré neskôr na základe výzvy doplnil aj o dovolacie dôvody, pričom jeho podanie bolo doručené okresnému súdu 18. septembra 2018. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa z dôvodov § 371 ods. 1 písm. h), i) Tr. por.

V rámci uplatnených dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. h), i) Tr. por. obvinený namietal, že závery vykonaného dokazovania v dostatočnej miere neodôvodňujú jeho trestnú zodpovednosť a zákonnosť uloženého trestu, pretože trest je neprimerane prísny vzhľadom ku všetkým okolnostiam prejednávanej trestnej veci a s prihliadnutím na doterajšie odsúdenia. V danom prípade nebol podľa obvineného náležite skutkový stav, čo zavinilo nesprávny záver o jeho vine, pričom spochybňoval aj výpovede poškodených, pretože podľa neho išlo o pôžičku, ktorú mu dobrovoľne poskytli poškodení, a

preto nemožno na jej vymożenie využíť trestné právo, ale malo to byť riešené civilnými súdmi, ako aj neoprávnené užívanie cudzieho motorového vozidla. Záverom obvinený navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutie a vrátiť vec na nové konanie a rozhodnutie.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručil rovnopis dovolania na vyjadrenie ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté. Uvedenú možnosť vyjadriť sa využil okresný prokurátor, ktorého vyjadrenie bolo okresnému súdu doručené 18. decembra 2017 (č.l. 476), ako aj doplnenie vyjadrenia (č.l. 499) doručené 15. novembra 2018. Prokurátor v rámci svojich podaní uviedol, že obvinený napáda skutkové zistenia, pričom v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. obvinený namietal, že mu bol uložený neprímeraný trest vzhľadom na všetky okolnosti v prejednávanej veci a s prihliadnutím na doterajšie odsúdenia, avšak pre tento dôvod dovolanie v zmysle uvedeného dovolacieho dôvodu nemožno podať.

S poukázaním na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. prokurátor uviedol, že obvinený tento dôvod konkrétnymi okolnosťami neodôvodňuje a v podstate len všeobecne napáda skutkové zistenia a právne posúdenie veci, a preto nie je daný ani uvedený dovolací dôvod. Vzhľadom na uvedené prokurátor navrhol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Vyjadrenie prokurátora bola zaslané na vyjadrenie obvinenému aj jeho obhajkyni, ale do konania neverejného zasadnutia na vyjadrenie prokurátora nereagovali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Dovolanie bolo podané po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.). Zároveň však zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c) Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len dovolací súd) opakovane pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inšancia a dovolanie nebolo chápané len ako "ďalšie" odvolanie.

V rámci dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa, obvinený namietal, že mu bol uložený neprímerane prísny trest s poukázaním na všetky okolnosti v prejednávanej veci a s prihliadnutím na doterajšie odsúdenia. Vzhľadom k námietkam je potrebné poukázať na skutočnosť, že tieto nijako nezakladajú uvedený dovolací dôvod, nakoľko v danom prípade možno podať dovolanie len na základe jedného z dôvodov, a to, že obvinenému bol uložený trest mimo trestnej sadzby ustanovenej v Trestnom zákone alebo obvinenému bez uložení taký druh trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa.

Z ustáleného skutkového stavu vyplýva, že obvinený spáchal pokračovací prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., ako aj prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 217 ods. 1 Tr. zák. a okresný súd mu uložil trest správne a v súlade so zákonom po zohľadnení

všetkých kritérií v súlade s § 34 Tr. zák., ako aj osoby obvineného a jeho predchádzajúcich odsúdení, nakoľko trest bol obvinenému uložený v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Vzhľadom na uvedené nebol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por.

Napokon dovolateľ vo svojom mimoriadnom oprávnom prostriedku uplatnil dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa bol správne podradený pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Iba opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod týmto sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až 43 Tr. zák.), ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Uvedené ustanovenie sa vzťahuje aj na porušenie iných hmotnoprávných predpisov ako je Občiansky zákonník, Obchodný zákonník a pod. pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnomu posúdeniu skutku.

K tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa. V tomto smere dovolací súd odkazuje na ustálenú judikatúru k výkladu a aplikácii dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Z obsahu dovolania vyplýva, že vo vzťahu k citovanému dovolaciemu dôvodu dovolateľ uplatnil výlučne námietky, ktorými zjavne vybočil z deklarovaného dovolacieho dôvodu. Jeho námietky smerovali proti záverom vykonaného dokazovania, neprimeranosti trestu a správnosti skutkových zistení súdmi nižšieho stupňa. V podstate spochybňoval súdmi ustálený skutkový stav a následne predostrel vlastnú verziu skutku založenú na inom, pre neho priaznivom hodnotení dôkazov. Skôr ako o právnu námietku ide o skrytú snahu vyhodnotiť vykonané dôkazy a skutkový stav v prospech obvineného.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu konania obvineného, posúdeného v bode 1/ a 2/ ako pokračovací prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.; v bode 1/ ako prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 217 ods. 1 Tr. zák., tieto zodpovedajú priebehu skutkového deja uvedeného vo výroku napadnutého rozhodnutia po objektívnej i subjektívnej stránke a sú správne, pričom zmena právnej kvalifikácie nie je prípustná.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanej veci, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h), i) Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného G. E. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.